

Statenfractie GroenLinks
Mevrouw Roijackers
Postbus 90151
5200 MC 'S-HERTOGENBOSCH

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Beperking gezondheidsbescherming door Gezondheidsraad?

Geachte mevrouw Roijackers,

Bij brief van 5 februari 2021, ingekomen op 8 februari 2021, heeft u namens de GroenLinks-fractie schriftelijke vragen gesteld.

Wij beantwoorden deze vragen als volgt.

1. Op welk rapport of advies van de Gezondheidsraad baseert Gedeputeerde Lemkes zich? Waarin leest zij deze beperking tot de beide stoffen en de uitsluiting van de andere vervuilende stoffen?

Antwoord: Het advies 'Gezondheidswinst door schonere lucht' uit 2018 is de basis voor het Schone Lucht Akkoord. Het Schone Lucht Akkoord 'richt zich op de door de Gezondheidsraad aanbevolen luchtverontreinigende stoffen fijnstof en stikstofdioxide' (pagina 4 Schone Lucht Akkoord). Met de Brabantse Uitvoeringsagenda Schone Lucht Akkoord sluiten we hierbij aan.

2. Gelezen het rapport 'Kernadvies Gezondheidswinst door schonere lucht' van de Gezondheidsraad uit 2018. De commissie adviseert prioriteit te geven aan het terugdringen van de concentraties fijnstof en stikstofdioxide afkomstig van wegverkeer (vooral dieselloertuigen) en het aanpakken van de uitstoot van ammoniak vanuit de veehouderij. Op die manier kan de 'deken' van luchtverontreiniging boven heel Nederland worden verminderd. Zo'n generieke aanpak levert naar verwachting de meeste gezondheidswinst op voor de gehele Nederlandse bevolking.

Datum

15 februari 2021

Ons kenmerk

C2276614/4839534

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

A. (Ans) Harthoorn - Huppertz

Telefoon

(06) 27 74 51 48

Email

aharthoorn@brabant.nl

Bijlage(n)

-

Hoe past het niet (willen) meenemen van NH₃ en PM_{2,5} (en NO_x) in de Brabantse aanpak tot verbetering van de luchtkwaliteit - onder meer via het Schone Lucht Akkoord en de horizontale aanpak doorheen de programma's Landbouw, Energie en Mobiliteit - bij dit advies?

Is GS, (her)lezend dit advies uit 2018, nog steeds van mening dat de stoffen NH₃ en PM_{2,5} geen onderdeel moeten uitmaken van metingen, rapportages en de provinciale ambitie voor schonere lucht?

Antwoord: Als het gaat om de gezondheidseffecten dan is (naast stikstofdioxide) de concentratie fijnstof op leefniveau de relevante kernindicator. De concentratie fijnstof op leefniveau kan op verschillende manieren gemonitord worden. De meest gebruikte is diegene waarbij alle deeltjes kleiner dan 10 µm (PM₁₀) in kaart worden gebracht. De deeltjes kleiner dan 2,5 µm (PM_{2,5}) zijn hier onderdeel van.

Uitstoot van ammoniak (NH₃) levert via een aantal reacties in de lucht een belangrijke bijdrage aan de vorming van secundair fijnstof en daarmee aan de totale concentratie fijnstof in Nederland. De gevolgen van ammoniakemissies zullen daarom zichtbaar zijn in de cijfers voor fijnstof (PM₁₀) op leefniveau.

In de uitvoeringsagenda Schone Lucht Akkoord wordt gekozen om op hoofdlijnen de meest relevante indicatoren te monitoren. Dit zijn PM₁₀ en NO₂. Natuurlijk wordt als dit nodig is – bijvoorbeeld in het kader van de aangekondigde verkenning naar hotspots – ook naar onderliggende data gekeken. Deze zijn voor eenieder ook te raadplegen via onder meer de [Atlas Leefomgeving](#).

3. De Gezondheidsraad schrijft dit: Blootstelling aan fijnstof, stikstofdioxide en ozon kan nadelige gezondheidseffecten veroorzaken. Het gaat vooral om: het ontstaan en verergeren van luchtweg- en longaandoeningen, inclusief longkanker; en het ontstaan en verergeren van aandoeningen van hart en bloedvaten. De verwachting is dat met uitvoeren van het huidige lucht- en energiebeleid de concentraties van fijnstof en stikstofdioxide verder dalen en dat rond 2030 in een groot deel van het land de WHO-advieswaarden kunnen worden bereikt. Voor ozon is het beeld minder gunstig: op zijn best treedt er geen stijging op van het aantal ozonpieken en van de jaargemiddelde blootstelling.

Datum

15 februari 2021

Ons kenmerk

C2276614/4839534

Is GS, (her)lezend deze passage uit hetzelfde advies, nog steeds van mening dat ozon (O₃) buiten het Brabantse beleid op het gebied van gezondheid en luchtkwaliteitsverbetering moet blijven? Zo ja, graag een onderbouwing.

Antwoord: Ja. Ozon wordt onder de invloed van zonlicht in de lucht gevormd uit andere gassen, waaronder stikstofoxiden. De Gezondheidsraad geeft in hetzelfde rapport aan dat binnenlandse bronnen nauwelijks een rol spelen bij het ontstaan van verhoogde ozonconcentraties in Nederland. Ozonvorming speelt zich af op (inter)continentale schaal (p35). De gezondheidsraad geeft daarbij aan dat als alleen in Nederland de emissies van stikstofoxiden zouden afnemen, dit bij de huidige import van luchtvervuiling vanuit andere werelddelen juist tot een stijging van de ozonconcentratie kan leiden (p36). Daarom blijft Ozon in het Schone Lucht Akkoord buiten beschouwing.

Datum

15 februari 2021

Ons kenmerk

C2276614/4839534

Overeenkomstig het door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant genomen besluit,
namens deze,



I.A.H.M. Cortenbach,
programmamanager Milieu en Energie

(In verband met de corona-maatregelen is deze brief, na vaststelling door het college, digitaal door de verantwoordelijk programmamanager ondertekend)